Beleidsplan bridgedistrict Leiden e.o. 2020 – 2025

Meer leven in de bridgerij

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding 3

2. Missie, doel, uitgangspunten en randvoorwaarden 4

3. Nieuwe onderverdeling district en mogelijke projecten 5
   - 3.1 Voorstel voor onderverdeling district 5
   - 3.2 Uit te voeren projecten 5
     - 3.2.1 Betere opzet externe competities 5
     - 3.2.2 Permanente opleiding en bijscholing van bridgers en kader 6
     - 3.2.3 Meer jeugd aan het bridgen krijgen 7
     - 3.2.4 Bridge and fun 7
     - 3.2.5 Project 'Denken en doen' promoten 8
     - 3.2.6 Project Communicatie 9
   - 3.3 Hoe dan verder? Uitwerking 9

Bijlage 1 Succes- en faalfactoren 11

Bijlage 2 Enkele kengetallen 2019 14

Bijlage 3 Voorstel voor indeling in subregio's 15

Bijlage 4 Organisatieschema district Leiden e.o. 16

1. Inleiding

Aanleiding
Houdt bridge in ons district over een jaartje of wat op te bestaan? We zien nu al dat het aantal bridgeclubs afneemt (en het aantal leden per club). Bovendien zien we al een forse terugname van bridge in districtsverband (competities en drives). En als we niet opletten hebben we binnen afzienbare tijd ook onvoldoende kader (wedstrijdleiders en arbiters).[1]

Uiteraard willen we dit als districtsbestuur voorkomen, maar daarbij is de hulp van allen nodig. Wat zijn de bedreigingen en waar liggen de kansen? Juist de inbreng van de clubs is nodig om vast te stellen welke nieuwe acties we als districts- en clubbestuurders moeten uitvoeren en hoe we geslaagde acties kunnen kopiëren en doorzetten.

Dit vergt een gedeelde visie. In het district leek die echter niet te bestaan en/of wist het districts-bestuur onvoldoende wat zo'n gedeelde visie inhoudt. Daarom hebben we in oktober/november 2019 drie 'rondebridgetafelsessies' georganiseerd met als vraag: hoe kunnen we borgen wat goed gaat en adequaat anticiperen op ontwikkelingen die we niet willen? We deden dat met een voorzetje voor het beleidsplan en hebben de uitkomsten van die drie sessies verwerkt in dit definitieve plan.

Doel en oproep!
Dit stuk is wat ons betreft het beleidsplan waar we de komende jaren invulling aan gaan geven. Nu zoeken we nog mensen die ons willen helpen bij de uitvoering – want daar staat of valt alles mee. Om meer mensen voor de projecten te trekken, stellen we voor het district te verdelen in drie regio's (zie § 3.1). We publiceren dan op de site en via de Nieuwsbrieven behapbare 'vacatures': niet te ver weg en niet te omvangrijk (max. 2 uur per week). Draagt u bridge een warm hart toe: doe mee!

Opzet plan
In hoofdstuk 2 geven we een strategievoorstel op hoofdlijnen: wat is onze missie en elke doelen willen we bereiken? Bij ieder plan hoort uiteraard een overzicht van uitgangspunten en randvoor-waarden; die vindt u ook in hoofdstuk 3. Wat we moeten doen, vergt inzicht in te elimineren faalfactoren en te borgen succesfactoren. Die hebben we geïnventariseerd in bijlage 1. In hoofdstuk 3 presenteren we een overzicht van stappen/projecten die volgens ons nuttig zijn.

[1] In bijlage 2 vindt u wat kengetallen.

2. Missie, doel, uitgangspunten en randvoorwaarden

Districtsmissie

- We willen uit de negatieve spiraal komen en samen met de clubs bevorderen dat iedereen die kan en wil bridgen, door spelen en leren een passende plek vindt om te bridgen op een (eind)-niveau dat bij hem of haar past.
- We willen iedereen die nog niet kan bridgen, in het spel interesseren en mogelijkheden bieden om bridge te leren.
- We willen aangesloten verenigingen binnen het district zo goed mogelijk ondersteunen en activiteiten die gediend zijn bij cluboverstijgende organisatie, initiëren en faciliteren. Dit vergt ook dat we deze rol vervullen in de publiciteit in bijvoorbeeld de lokale media.

Doelstellingen 2025

Uit deze missie destilleren we de twee kwantitatieve en twee kwalitatieve doelen.

- Minstens net zoveel leden in 2025 als nu, bij voorkeur spelend voor een club die is aangesloten bij de NBB
- Met als het kan dezelfde gemiddelde leeftijd als nu of liever nog lager
- Iedereen beoefent de bridgesport op zijn eigen niveau en op zijn eigen manier zo vaak als hij/zij wil en met zoveel mogelijk plezier (competitief en sociaal element en/of combi)
- Met als het kan levendige (regionale) competities en toernooien

Uitgangspunten

- Het district mag erop vertrouwen dat de NBB het districtsbestuur, de clubs en de leden professioneel ondersteunt
- Districtsgrenzen zijn niet heilig en samenwerkingsverbanden kunnen dus districtsoverstijgend zijn
- Kaders voor beleid zijn gesteld door de eigen districtsstatuten en door de beleidsregels van de NBB; we volgen deze zo goed mogelijk, maar niet alle beregeling is heilig
- Werkzaamheden kunnen en mogen worden uitgevoerd door (betaalde) professionals of vrijwilligers met eventueel een vergoeding. Voor vergoeding uit NBB-ledenbijdragen is voorafgaande instemming door de leden nodig

Randvoorwaarden

- De verantwoordelijkheden zijn goed afgebakend (NBB-bestuur, districtsbestuur, districtsadviseurs, clubbesturen, individuele leden) en worden gerespecteerd
- Samenwerking tussen NBB, andere districten, clubbesturen en districtsbestuur is noodzakelijk
- Het districtsbestuur krijgt te horen wat er leeft in het district
- Beleidsdoelen worden projectmatig gerealiseerd; binnen ieder project kan worden gezorgd voor voldoende resources (geld, mensen en middelen)
- Activiteiten zijn kostenneutraal of zelfvoorzienend of zijn voorzien in de districtsbegroting

3. Nieuwe onderverdeling district en mogelijke projecten

In de bijlage hebben we een aantal succes- en faalfactoren geïdentificeerd. Hieronder volgt een overzicht van de projecten die we willen starten binnen het district om deze faalfactoren te elimineren en daarmee bij te dragen aan de realisatie van de doelen die we voor 2025 hebben gesteld. Met deze projecten willen we met andere woorden bijdragen aan een vitalere bridgeorganisatie in ons district en de clubs betere ondersteuning bieden. Overigens hoeven we met de meeste projecten niet vanaf scratch te beginnen. Om ervoor te zorgen dat we de projecten kunnen bemensen, stellen we voor het district verder onder te verdelen (zie § 3.1).

3.1 Voorstel voor onderverdeling district

Het district Leiden e.o. kent 45 clubs. Dit grote aantal maakt het moeilijk onderlinge samenwerking tot stand te brengen, ondersteuning op maat te bieden en districtsbrede projecten te organiseren. Daarom willen we het district opdelen in drie subregio's: Bollenstreek, Leiden e.o. en Alphen aan den Rijn e.o. In bijlage 3 staat een overzicht van de clubs per subregio. Per subregio willen we dan club-overstijgende samenwerking stimuleren. Dat kan natuurlijk op heel veel gebieden. Denk daarbij bijv. aan gezamenlijke wervingsacties, organisatie van gezamenlijke evenementen (zoals het bridge-kampioenschap van Alphen aan den Rijn), gezamenlijke bridgelessen, leren van elkaar en simpele/ korte communicatielijnen naar elkaar en naar het district. En dat alles hoeft natuurlijk niet met alle clubs tegelijk uit de desbetreffende subregio.

Er is voor ieder project één overkoepelende projectmanager van het district. Die bevordert niet alleen de voortgang, maar stimuleert ook de gewenste samenwerking.

In de subregio Leiden e.o. bestaat er al een dergelijk (kleiner) samenwerkingsverband (CAPS). Via de secretaris van het district (spekgvd@euronet.nl) kunt u informatie krijgen over dit samenwerkingsverband. Ook is dit mailadres de plek om u aan te melden voor een van de projecten.

Natuurlijk vergt dit veel communicatie tussen de subregio's, zowel binnen de projecten als project-overstijgend tussen de regiotrekkers. Echter, waar een wil is, is een weg!

3.2 Uit te voeren projecten

Hieronder vindt u een overzicht van mogelijke projecten en de invulling daarvan (doelen, trekker(s), bemensing (akelig leeg ☺) en mogelijke activiteiten. Soms zal het eerder onderzoek betreffen naar de haalbaarheid van bepaalde activiteiten dan de uitvoering zelf verzorgen. Dit plan ambieert bovendien geen volledige inventarisatie van mogelijke projecten/activiteiten: het gaat om de inspiratie.

3.2.1 Betere opzet externe competities

Doel: een beter aansprekende opzet voor competities buiten de clubs bereiken en daarmee meer mensen laten deelnemen aan externe competities. Hiermee is al een begin gemaakt, maar we zijn er nog niet. Een mooie mix van wedstrijdelementen en sociale contacten heeft de voorkeur. Ook differentiatie in competities qua sterkte en ambitieniveau verdient aandacht.

Projectmanagers: Bert Houtman en Henk Wijzenbroek Yordi Schouten

Bemensing: Peter Jansen, Danny Ahrens en Yordi Schouten
Mogelijke activiteiten:

- Voor alle leden op hun eigen niveau een competitieve competitie organiseren en helpen bij:
  - het vinden van een passende partner
  - het ontwikkelen van kennis en vaardigheden naar eigen ambitieniveau
- Clubs meer tegen elkaar laten spelen (organiseren en/of ondersteunen van regionale kampioenschappen, intercitywedstrijden, enz.)
- Onderzoeken of het haalbaar is een deel van de externe competities binnen de clubs te realiseren[2] dan wel andere vormen van flexibiliteit; dat komt neer op gedeeltelijke integratie van clubavonden en externe competities

3.2.2 Permanente opleiding en bijscholing van bridgers en kader

Doel: Hoe kunnen we ons voldoende vernieuwen door 40+'ers aan het bridgen te krijgen? Hoe leiden we beginnende bridgers zo op dat ze lid worden van 'echte' clubs? Hoe bieden we een vangnet aan leeglopende clubs? Hoe zorgen we voor goed functionerende clubs? Als projectdoelen voor dit project zien we vooralsnog:

1 WOB: bridgers werven, opleiden en behouden door een doorlopende leerlijn op te zetten, in ieder geval voor beginnende bridgers; met doorstroming naar 'reguliere' clubs, enz.
2 een doorlopende leerlijn opzetten voor kader. Te denken valt aan scholing BVC, CLA CLB, enz., begeleiding kaderdagen, enz.

Projectmanager: Egbert Sneller
Bemensing: CAPS (Leiden e.o.), Luuk Smit (Alphen e.o)

Mogelijke activiteiten bij doel 1:

- beginnersclub(s) helpen oprichten en meer passageclubs oprichten
- inventariseren lerarenaanbod in district
- cursussen aanbieden, ook voor herintreders, bijvoorbeeld via PiZ-dagen (Pensioen in Zicht), Volksuniversiteit, personeelsverenigingen, sportverenigingen (tijdens competitie op regenachtige dagen en/of tijdens winterstop)
- zoeken naar manieren om inloop/doorstroom van beginners naar 'echte clubs' te bevorderen (alleen beginnerscursus is te weinig), ontwikkelen doorlopende leerlijn (zeker voor 65+'ers is 2x10 lessen te weinig), speciaal programma voor herintreders, aanbod voor jonge ouders, familiebridge, ouders betrekken via minibridge, enz.
- organiseren SPO, beker- en biedwedstijden, lessen aan beginners en gevorderden,
- onderzoeken mogelijkheid eerste jaar gratis clublidmaatschap aan te bieden voor beginnende bridgers
- aparte lijn voor beginners, met evt. minder spellen; oplossingen zoeken om te voorkomen dat beginners te snel tegen 'sterkere' spelers moeten spelen op een club door bijv. passende speelschema's te ontwikkelen voor een betere integratie van starters in een club,
- buddy uit A-lijn kan beginners helpen
- snuffelbridge mogelijk maken
- verkeerde en ongewenste adviezen aan beginnende bridgers zien te voorkomen

[2] Zoals voorgesteld op de ALV van 2017 door Leo Huvers, voorzitter van Crash

- up to date hebben en houden van activiteiten alle clubs ter sturing en ondersteuning

Mogelijke activiteiten in kader doel 2:
- kadercursussen regionaal organiseren (bijvoorbeeld binnen de drie subregio's)
- een kaderpool opzetten waaruit mensen kunnen worden uitgeleend aan clubs die zelf niet over voldoende kader beschikken of eigen kader op een speciale drive te ontzorgen
- voortrekkersrol vervullen als district voor kader- en docentenopleidingen, nagaan hoe mensen geïnteresseerd te krijgen in CLA, CLB e.d.
- rekenprogrammacursussen organiseren (zo mogelijk apart voor beginners en gevorderden)
- online kennis uitwisselen mogelijk maken (meeliften via Rob Stravers arbitrair?)
- draaiboeken/protocollen maken voor kadertaken

3.2.3 Meer jeugd aan het bridgen krijgen

Doel: Hoe maken we meer clubs aantrekkelijker voor jeugdleden? Hoe leiden we jeugd op? Als doelen voor dit project zien we:
- bredere bekendheid geven aan bridge: deelnemers (doelgroep 10-26 jaar) en ouders (doelgroep 30-50 jarige) en zo de gemiddelde leeftijd verlagen
- jonge bridgers werven en opleiden.

Projectmanagers: Sean Adams en Guido Scholtes
Bemensing lokale kernen: Piet Janssen, Joany Hubscher (Leiden e.o.), Thea Hulsebosch (Bollenstreek) ,Ada La Gro, Ger Arts, Mathilde Geuze, Peter van der Krogt (Alphen e.o.)

Mogelijke activiteiten:
- Op wat voor manier dan ook jeugd aantrekken, meer jeugdkernen opstarten, jeugd 'verslaafd' maken aan bridge, kan via internet, (groot)ouder-kindtoernooien, middagbridge voor jeugd, districtskampioenschappen
- Bridgecursussen organiseren tijdens of na huiswerkcursussen/-begeleiding (via officiële huiswerkinstituten). Denk ook aan ouder-kindcompetitie aan eind huiswerksessie als kinderen worden opgehaald en aan combinatie met avondmaaltijd.
- Mogelijkheden familiebridge onderzoeken
- Bridgelessen laten verzorgen op basisscholen (groep 7 en 8), middelbare en hogescholen/universiteiten en betrokkenheid van de leiding hiervan stimuleren. Voorkeur lijkt uit te gaan naar bridgeles geven in onderbouw middelbare scholen (in vrije ruimte), vervolg geven aan initiatieven à la Romano de Bock op middelbare scholen,
- Onderzoeken waarom minibridge in Bodegraven zo succesvol is en lessons learned elders implementeren
- Een goede leeromgeving creëren voor beginnende bridgers
- Acties ondernemen om imago bridge (oudelullensport) te verbeteren

3.2.4 Bridge and fun

Doel: het sociale aspect in bridge-evenementen vergroten en voldoende speelmomenten creëren voor ieders mogelijkheden om zo meer belangstelling te creëren voor bridge en te gaan voor 'meer lol'.

Projectmanager: Dick Kroeze
Bemensing: …

Mogelijke activiteiten/onderzoeken mogelijkheden van:

- Regionale gezelligheidscompetitie(s) en door verenigingen georganiseerde drives ondersteunen
- Meer speelmomenten creëren (soos overdag)
- Spelavonden aantrekkelijker maken (korter voor wie dat wil, korte clinic aan begin of einde avond, enz.)
- Spelmomenten meer variëren; meer aandacht voor spelen op de middag
- 6-tot-10-clubs (dus van 18.00 uur tot ca 22.00 uur), trekt wellicht jonge ouders met kinderen, zeker indien er maaltijden worden geregeld; kan goed in denksportcentrum
- Meer organiseren: CV-bokaal, regionale kampioenschappen, drives (100-handendrive, Hutspot-drive, beginnersdrives, kroegendrives) clubs tegen elkaar laten spelen en instelling club-award, middagbridge, goedkope deelname aan drives,
- Sociale aspecten tijdens bridge meer aandacht geven: combinatie met lunch, hapjes, drankjes, enz.

3.2.5 Project 'Denken en doen' promoten

Dit project loopt al een aantal jaren onder de bezielende leiding van Henk Wijzenbroek. We houden het dan ook kort in dit plan.

Doelen:

- Een bridgeomgeving creëren voor leden die niet meer alle spellen op een clubavond aankunnen
- Een leeromgeving maken voor 60+'ers die op hun snelheid is aangepast om afhaken te voorkomen
- Buddy bridge is soms het einddoel van deze 60+-cursisten, maar zorgt er ook voor dat mensen die niet meer mee kunnen komen op een reguliere club, niet opeens in een sociaal gat vallen. Via Buddy bridge kun je ook de kinderen van deze mensen bereiken (leren van goede ervaringen met de pilot "Buddy" bridge via project 3)
- Een goede leeromgeving creëren voor beginnende bridgers
- Grijze clubs in het vizier krijgen en aantallen terugbrengen

Projectmanager: Henk Wijzenbroek
Regiotrekkers en bemensing: Henk van der Hoeven (Leiden e.o.), Annemarie Winter (Bollenstreek), Lia Bouma, Piet Zwartjes en Egbert Sneller (Alphen e.o.)

Mogelijke activiteiten:

- Met communicatiedeskundige NBB Plan van Aanpak opstellen (Sharon). Integratie in het project Denken en Doen van de NBB is namelijk een randvoorwaarde voor succes
- Project Denken en Doen verder uitrollen
- Via Pensioen in Zicht (PiZ) bridgers aantrekken
- Onderzoeken of het mogelijk is 'op afstand' mee te doen aan bridgeavond voor mensen die nog niet naar club durven of daar te ziek/oud voor zijn. In de geest van Stepbridge maar dan 'live'.

Spelen op IPad/mobiel? ééntje thuis/eentje aanwezig? Dit vergt uiteraard goed onderzoek naar benodigde infrastructuur

- Onderzoeken hoe grijze clubs terug te brengen zijn; dit kan wellicht door integratie, andere juridische constructies, aantrekkelijke financiële mogelijkheden zoals lagere contributie, reken-programma en kastjes beschikbaar stellen, evt. kleine contributie per avond innen, enz.

3.2.6 Project Communicatie

Doelen:

- In lokale en regionale media meer van ons laten horen en zo meer mensen te enthousiasmeren voor het bridgespel
- Kennisuitwisseling tussen bridgers bevorderen
- Leren van elkaar op alle fronten

Projectmanager: Truus van der Spek
Bemensing: Ruud Breedveld en Arnold Oostveen (Leiden e.o.) Henk Mulder (Alphen e.o)

Mogelijke activiteiten:

- Contacten onderhouden met NBB, gemeenten, lokale sportraden (w.o. Leidse Sportraad), andere denksporten, andere districten
- Onderzoeken wat denksportcentra kunnen doen om bridge te promoten en imago bridge te verbeteren, bridge ook promoten als recreatiesport
- Informatie aan de leden herhalen en informatiekanalen uitbreiden (dus bijv. niet alleen op de site en in de digitale nieuwsbrief informatie zetten over lessen). Wellicht marketingdeskundige inschakelen
- Website district uitbreiden: invallerslijsten, tips, pagina voor technisch kader, contactgegevens districtsfunctionarissen, overzicht wat districtsfunctionarissen kunnen betekenen, regiopagina, enz.
- Informatie over externe competitie verbeteren
- Onderzoeken wat district kan doen om kennis en ervaring te verspreiden en clubs beter te begeleiden
- Voldoende publiciteit zoeken in lokale bladen: succesverhalen, mensen op voetstuk plaatsen, interviews, aandacht voor jeugd, persberichten over mensen en evenementen e.d., reclame voor beginnerscursussen; professioneel advies inwinnen is zeker een optie
- Clubs bezoeken om ervaringen uit te wisselen
- Geregeld regiobijeenkomsten beleggen (zoals de drie rondebridgetafeluurtjes)
- Via Nieuwsbrief relevante info (blijven) verspreiden

3.3 Hoe dan verder? Uitwerking

Idealiter komt er per project een plan(netje) van aanpak met afspraken over:

- inkomstenbronnen
- werving, selectie, organisatie, enz. enz.
- in te zetten middelen (geld, methoden en materiaal, infrastructuur, communicatie, samen-werking)

Voor alle projecten geldt (per project of over projecten heen) een gezamenlijke inspanning voor:

- externe financiering projecten
  - eigen fondsen creëren voor projecten door subsidie en sponsoring
- goede communicatie; dit impliceert goed nadenken over:
  - waarover we communiceren (welke successen)
  - via welke kanalen
  - onder welke randvoorwaarden/met welke uitgangspunten
  - door wie
  - met wie
  - wanneer/met welke frequentie
- mogelijke en noodzakelijke vormen van samenwerking; dit impliceert afspraken over:
  - met welk(e) doel(en)
  - onder welke randvoorwaarden/met welke uitgangspunten
  - wie met wie (NBB, districtsbestuur, districtsadviseurs, andere districten, clubbestuurders, districts-NBB-leden, grijze leden district, besturen andere denksporten)
  - via welke kanaal/welke kanalen
  - wanneer/met welke frequentie
  - de mogelijke rol van denksportcentra hierin

Bijlage 1 Succes- en faalfactoren

Om vast te kunnen stellen wat we moeten doen, moet helder zijn wat er goed gaat in het district (groen) en wat er niet goed gaat (rood). Los van het gegeven dat we de succesfactoren zullen moeten vasthouden, moet het beleid er dan immers vooral op gericht zijn de faalfactoren te elimineren. Daarbij is het handig de focus te leggen op faalfactoren die we als districtsbestuur en clubs kunnen bestrijden.

Wat gaat er goed?

Vooralsnog ziet het districtsbestuur de volgende succesfactoren.

Op Bondsniveau

- De NBB biedt goede ondersteuning voor standaard flyers en posters, leermiddelen en rekenprogramma

Op districtsniveau

- Het jeugdbridge in Leiden e.o. is goed georganiseerd
- De kwaliteit van de opleidingen in het district is relatief hoog
- De financiële situatie is redelijk gezond
- De clubs worden redelijk ondersteund

Op clubniveau (besturen en leden)

- Er zijn voldoende (zij het veelal oudere) mensen met vrije tijd en er is een potentieel aan expertise om projecten te trekken, ook onder beginnende bridgers
- Er zijn in principe voldoende bridgers om regionale competities te spelen
- Er worden veel (eendaagse) drives en zomerdrives georganiseerd die doorgaans goed worden bezocht
- Sommige clubs in het district groeien en sommige clubs hebben meer speelmomenten die in belangstelling toenemen.

Wat gaat er minder goed/niet goed?

Daartegenover signaleren we de volgende faalfactoren bij het realiseren van de kwantitatieve en kwalitatieve doelen. [3]

Algemeen (te wijten aan alle actoren)

- De communicatie tussen alle betrokkenen schiet tekort. Ook slaagt bijna niemand erin lokale/regionale bladen geïnteresseerd te krijgen in bridge.
- Er is onvoldoende focus op jeugd (d.w.z. potentiële spelers jonger dan 45 jaar): te weinig jeugdleden, bijna geen jeugd in externe competities, enz.

Op Bondsniveau (lastig maar niet onmogelijk bestrijdbaar)

[3] We hebben deze doelen hieronder niet onderscheiden, maar onderscheiden wel de betrokken actoren. Overigens hangen deze factoren vaak samen en het is soms lastig deze factoren aan één actor toe te schrijven. Vervelend is helaas ook dat sommige faalfactoren elkaar versterken.

- NBB richt zich vooral op ouderen in plaats van op jongeren; het duurt lang om hier verandering in aan te brengen
- De Bond werkt bij het realiseren van beleid te veel vanuit eigen denken en niet vanuit behoeften en expertise op lokaal niveau (wie weet is dit ook wel een minpuntje van het districtsbestuur ☺)
- NBB maakt lidmaatschap onaantrekkelijk: te weinig toegevoegde waarde voor clubs en leden; kostenstijging lidmaatschap extra reden om geen lid te worden van NBB-club
- Bond focust niet op creëren nieuwe speelmomenten
- Bond is concurrent geworden voor de parencompetities (dames, gemengde paren, hoofdklasse en senioren) onder meer doordat paren zich direct kunnen aanmelden voor de landelijke competities

Op districtsniveau (in principe bestrijdbaar)

- De slagkracht van het districtsbestuur is gebrekkig, o.a. doordat bestuur te klein is en het bestuur er onvoldoende in slaagt 'helpers' te vinden om kleinere klussen uit te voeren
- Ondersteuning door adviseurs (DKL, onderwijsadviseur, clubadviseur) is niet gegarandeerd voor langere termijn
- Het districtsbestuur slaagt er niet in verenigingen voldoende duidelijk te maken wat het kan doen voor verenigingen. Oorzaak: bestuur communiceert niet optimaal met clubs (qua frequentie, timing en diepte)
- Het vindt geen adequaat antwoord op de teruglopende belangstelling voor competities en het niet van de grond krijgen van middagcompetities. Oorzaak: bestuur slaagt er onvoldoende in te anticiperen op ongewenste ontwikkelingen/de goede incentives voor deelname te vinden
- Het bestuur deelt de succesverhalen van clubs en spelers onvoldoende met de buitenwereld en mist hiermee de kans om potentiële bridgers te enthousiasmeren

Op het niveau van de clubbesturen (deels goed bestrijdbaar, deels lastiger)

- Opvullen van kaderfuncties (besturen, arbiters, wedstrijdleiders) is steeds moeilijker (lastig bestrijdbaar): ouderen hebben wel tijd voor bestuursfuncties, maar niet zo veel energie; jongeren daarentegen hebben wel veel energie, maar weinig tijd (Lukt bij grote clubs als Leidschenhage wel)
- Sommige clubbestuurders steunen de externe districtscompetitie onvoldoende. Zij zijn niet zo gericht op het enthousiast maken van de clubleden voor wedstrijdbridge (bestrijdbaar); dit komt o.a. doordat leden moeilijk te enthousiasmeren zijn: de stap van recreatief bridge naar wedstrijd-bridge is voor velen groot en er zijn grote verschillen in sterkte binnen één klasse
- Bestuurders zitten nogal eens in een spagaat: speelmomenten overdag kunnen het veiligheidsgevoel van ouderen versterken maar kunnen ook leiden tot versplintering; te weinig lijnen (ook door afname ledenaantal) leidt tot te grote niveauverschillen per lijn, zodat zowel sterkeren als zwakkeren afhaken
- Sommige besturen zijn zich wellicht onvoldoende bewust van de sterfelijkheid van hun clubs (teruglopende aantallen leden). Zij vragen geen advies aan de clubadviseur wat hiertegen te doen is (bestrijdbaar)
- Besturen van grijze clubs vinden NBB-lidmaatschap niet belangrijk of hebben bewust ervoor gekozen geen lid te worden van de NBB (lastig bestrijdbaar) (en districtsbestuur neemt hier wellicht ook te weinig actie op)

Op het niveau van de individuele leden (deels goed bestrijdbaar, deels lastiger)

- Wedstrijdspelers die op zich wel graag externe competitie willen spelen, vinden geen (geschikte) tegenstanders (deze oorzaak wordt hopelijk deels getackeld door de nieuwe competitieopzet)
- Een geschikte partner in de buurt is moeilijk te vinden (oorzaken: competities gaan 'per club', er is geen overzicht van loslopende bridgers, datingsite NBB onbekend)
- Bridgers kunnen moeilijk opleidingen naar eigen ambitieniveau vinden
- Zij hebben meer interesse in sociale contacten (bridgereizen, korte drives/toernooien e.d.) dan in wedstrijdbridge en externe competities, waarvoor ze zich langdurig moeten vastleggen
- Er is een zekere metaalmoeheid ontstaan bij het helpen besturen en organiseren van evenementen (in zijn algemeenheid: zij willen zich niet (meer) inzetten voor verenigingen en niet bijdragen aan nieuwe initiatieven)

N.B. Aan veel van deze oorzaken op ledenniveau ligt ongetwijfeld het volgende probleem ten grondslag: degenen die veel tijd hebben, hebben weinig energie en degenen die veel energie hebben, hebben weinig tijd.

Bijlage 2 Enkele kengetallen 2019

- *Aantallen*
  - Er zijn in het district ca. 4000 NBB-leden
  - 95% is ouder dan 60 jaar (gemiddelde leeftijd 71 jaar)
  - In alle gemeenten zijn minimaal twee grijze clubs. Er zijn zelfs grijze clubs met meer dan 120 leden met drie speelmomenten
  - Van de tien cursisten worden zes lid van de Bond; na twee jaar zijn nog vier cursisten deelnemer op minimaal één speelmoment (In Bodegraven-Reeuwijk zijn de resultaten opvallend beter!)

- *Statistieken aangesloten clubs*
  - Er zijn 45 clubs met 73 speelmomenten
  - De 17 clubs met meer dan één speelmoment hebben 2726 leden = 56% van het aantal leden
  - Slechts bij 15 clubs is de gemiddelde leeftijd lager dan 71 jaar
  - De laatste vier jaar is bij 42 clubs de gemiddelde leeftijd bijna twee jaar gestegen

- *Kader*
  - Gediplomeerde wedstrijdleiders: er zijn er nu nog 49, waarvan 12 bij één club
  - Er zijn 143 CLB's, tien clubs hebben geen CLB en acht slechts één (CL = competitieleider)
  - CLA: Er zijn 231 CLA's; vier clubs hebben er geen

- *Extern spelende spelers*
  - Viertallen: Is de laatste 3 jaar constant op ca. 30 viertallen, waarvan het laatste jaar 13 in de landelijke competitie
  - Via de senioren-, gemengde- en hoofdklasseparencompetitie moesten de paren zich plaatsen voor de landelijke competitie. Tot 2018 deden daar ca. 66 paren aan deel. Zonder de plaatsing is in 2019 de animo tot slechts acht paren per competitie teruggelopen. (Niet meegenomen zijn de clubs/spelers die jaarlijks of incidenteel wedstrijden tegen elkaar spelen.)
  - Dit betekent dat nauwelijks 1% van de leden in het district nog aan een externe parencompetitie meedoen. Toch hebben veel beginners (> 50%) wel aan de Toekomstdrive meegedaan.

Bijlage 3 Voorstel voor indeling in subregio's

Ruilen mag. We overwegen een indeling in meer regio's (bij Kustregio)

BRIDGECLUB	SUBREGIO
9002 Bridge Club Bodegraven-Reeuwijk	Alphen
9003 Bridge Club De Sleutels	Leiden
9004 Bridge Club Alkemade	Leiden
9005 Bridge Club De Vuurbaak	Bollenstreek
9007 Bridge Club Slempempers	Alphen
9008 Bridge Club Het Juiste Bod	Bollenstreek
9010 Bridge Club De Brug	Bollenstreek
9012 Boskoopse Bridge Club	Alphen
9013 Bridge Club Rijnland	Alphen
9014 Bridge Club Rijnsburg	Leiden
9015 Leiderdorpse Bridge Club	Leiden
9016 Br. Ver. Gezelligheid Troef Wassenaar	Leiden
9017 Bridge Club Sassem Troef	Bollenstreek
9018 Kaagse Bridge Club	Bollenstreek
9019 Bridge Club Nieuwkoop	Alphen
9020 Bridge Club Lisse	Bollenstreek
9022 Bridge Club Voorhout	Leiden
9023 Bridge Club V.O.G.	Leiden
9024 Bridge Club De Meerbridgers	Bollenstreek
9025 Bridge Club Het Anker	Alphen
9027 Bridge Club A.D.G.	Leiden
9028 Bridge Club De Schelft	Bollenstreek
9029 Bridge Club Pelikaanhof All Stars	Leiden
9030 Warmonder Bridge Club	Leiden
9031 Bridge Club Sans Dispute	Leiden
9032 Bridge Club Oude Rijn	Alphen
9033 Alphense Bridge Combinatie	Alphen
9035 Bridge Club Scylla	Leiden
9038 Bridge Club De Schrandere Vos	Leiden
9039 Bridge Club De Wasbeek	Bollenstreek
9040 Bridge Club Crash	Leiden
9041 Bridge Club '86 Leimuiden	Bollenstreek
9044 Recreatie Bridge Alphen	Alphen
9045 Bridge Club Rijnwoude	Alphen
9046 Bridge Club N.B.V. De Dummie	Alphen
9047 Bridge Club Rookvrij Troef	Leiden
9049 Bridge Club Het Groene Hart	Alphen
9051 Bridge Club De Merenwijk	Leiden
9052 Bridge Club Idéfix	Leiden
9053 Bridge Sociëteit "Schoppen Aas"	Leiden
9054 Bridge Club Woubridge	Alphen
9055 K.B.O. Boskoop	Alphen
9057 Bridge Club Kerk en Zanen	Alphen
9058 BC SION	Leiden
9501 Bridge Club Huis ter Duin	Leiden
3002 Bridgeclub Groot Deijleroord	Leiden
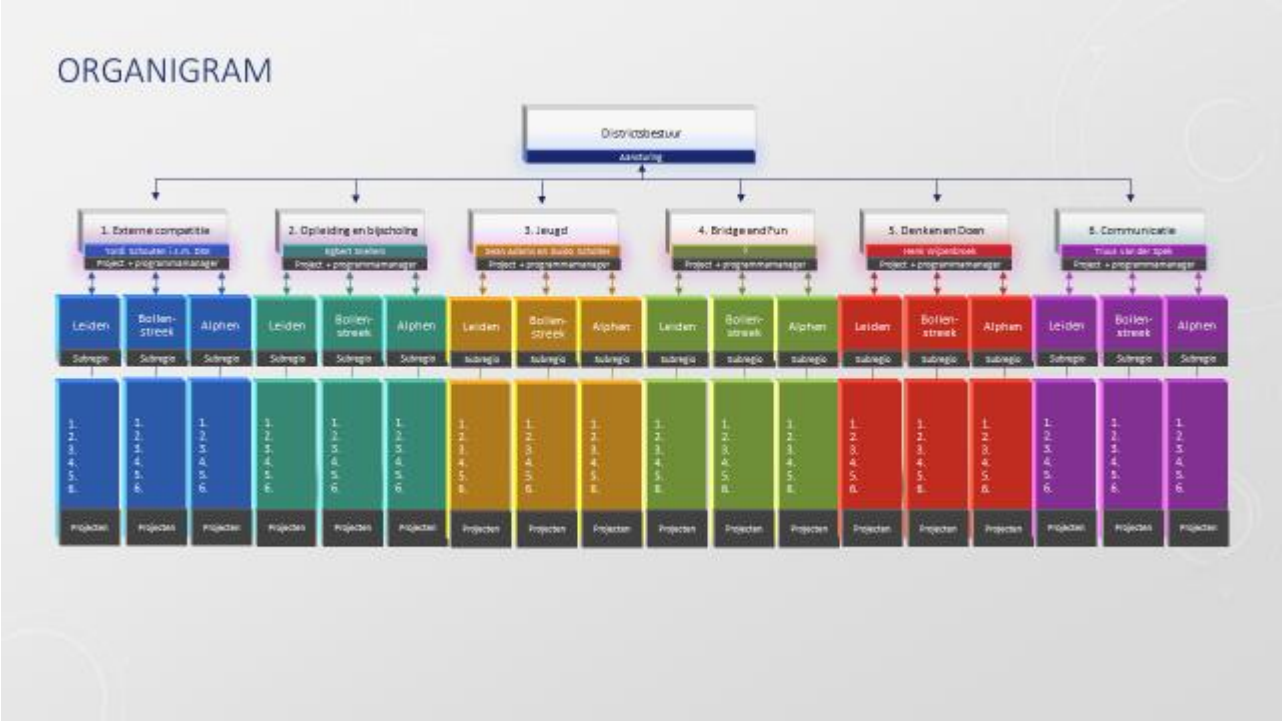
Bijlage 4 Organisatieschema district Leiden e.o.